

[Hans Rasmussen.]

tilskud til konjunkturregulering af landbrugets amtsskatter, kommer den samlede årlige støtte til landbruget efter min beregning op på ca. 700 mill. kr. Dette millionbeløb bekræfter i hvert fald, at folketinget ikke har været besværligt eller vrangvilligt, når landbruget har påkaldt støtte.

Baggrunden for, at landbruget nu så hurtigt kommer igen, er ifølge den højtærede landbrugsministers bemærkninger til det fremsatte lovforslag den forringelse, der har fundet sted af landbrugets økonomi, og som også skulle være sket i løbet af efteråret 1961. Forringelsen er af statistisk departement opgjort til 370 mill. kr., og der er vel ingen, der med sandhed kan anfægte, at der er sket en forringelse af landbrugets økonomi siden foråret 1961. De kontante tilskud fra samfundet bør dog ses i forbindelse med den imødekommenhed, som landbruget mødte, og disse store kontante tilskud bør i høj grad tages i betragtning, når man vil finde frem til en yderligere landbrugsstøtte. Det synes jeg ikke er sket. Det af statistisk departement skønsmæssigt fastsatte tal på 370 mill. kr. er vel også rigeligt i forhold til beregningsgrundlaget. Dertil kommer de 50 øre, der siden er givet på flæskeprisen.

I landbrugsministerens oprindelige lovforslag var ikke nævnt nogen beløbsramme; tanken var oprindeligt at give landbruget muligheder for at forhøje hjemmemarkedspriserne til et beløb, der kunne godkendes af monopoltilsynet. Dette princip og denne fremgangsmåde var der vel muligheder for at tiltræde, men det rejste øjeblikkelig spørgsmålet om, hvilket grundlag monopoltilsynet skulle benytte for sin prisfastsættelse, og det var en væsentlig detalje, som man skulle se nærmere på i folketingsudvalget i sommerens løb. Som medlem af det nedsatte folketingsudvalg er jeg informeret om, at den højtærede landbrugsminister har overvejet en lang række forskellige kriterier. Man har været inde på procenter af den bogførte værdi, af handelsværdien og meget andet, men planerne herom er blevet forladt. I stedet for foreslås, at priserne forhøjes med et beløb op til 200 mill. kr., som bæres af forbrugernes kreds uden for landbruget.

Hvad er nu begrundelsen for at lægge

disse 200 mill. kr. oven på de 700 mill. kr., som det offentlige og forbrugerne allerede er kommet af med? Det er her, jeg synes at vi under de forløbne forhandlinger ikke har fået nogen helt rimelig afklaring. Så vidt jeg har forstået, er landbruget heller ikke tilfreds, det har vi erfaret af de forskellige taler i dag, hvorimod den højtærede landbrugsminister har fundet, at det kompromis, der nu foreligger, skulle være tilfredsstillende for landbruget.

Under de førnævnte drøftelser har man også søgt et grundlag for prisfastsættelsen på hjemmemarkedet ved at drage sammenligninger med arbejdernes lønninger, og det er en tankegang, som ikke kan ligge i hvert fald mig fjernt, selv om jeg vel nok kan sige, at for de selvstændige erhvervsdrivende må det være en naturlig ting selv at bære risikoen ved salg af deres egne varer. I hvert fald ved vi, at når det går godt for de private erhvervsdrivende, er det sjældent, at de ligefrem viser stor tilbageholdenhed med hensyn til prisforhøjelser.

Vi har gennem besvarelsen af de spørgsmål, der er blevet stillet i udvalget, fået at vide, at for et almindeligt familiebrug på mellem 20 og 30 ha beregnedes et arbejdsvederlag i regnskabsåret 1960-61 på 12 421 kr. Denne indtægt er opgjort, efter at der er fratrukket 5 pct. i rente af den bogførte værdi af den kapital, den pågældende bruger selv har investeret i sin virksomhed. For det samme år har statistisk departement opgjort årsfortjenesten for samtlige arbejdsløshedsmedlemmer med fuld beskæftigelse til 12 300 kr. Der synes altså på det pågældende tidspunkt at være en vis balance i tingene. Ja, hvis man tager hensyn til, at landbrugerne også har visse fordele i egen bolig og vel også i forbrug af egne produkter, så må der måske endog være lidt, som lønmodtagerne har til gode. Men en af de stærkeste motiveringer — som vel heller ikke helt kan forkastes — der er fremsat både fra landbrugets og fra landbrugsministerens side, er den forringelse af landbrugets indtjeningssevne, som er sket i forhold til f. eks. lønmodtagerne, der jo allerede har fået 2 portioner dyrtidstillæg og til 1. september modtager et til. Dernæst kan vi vel heller ikke udelukke den mulighed, at som det går i øjeblikket, vil der til 1. marts næste år komme en portion dyr-